

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807 Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX Ч. 60. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 11-го БЕРЕЗНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 60. JERSEY CITY AND NEW YORK, TUESDAY, MARCH 11, 1952. VOL. LX

НЕПЕРЕДБАЧЕНИЙ СТРАЙК НА СЕРЕДНЬО-ЗАХІДНИХ ЗАЛІЗНИЦЯХ

Нью-Йорк. — Несподівано відбувся страйк 5,000 залізничних машиністів, кочегарів і кондукторів на шляхах середнього Заходу і загрозив поширенням на інші округи. Залізничні стоять тепер під технічним керівництвом армії від серпня 1950 р. і тому команда армії звернулася до залізничних юній з закликом, щоб вони вислали своїх членів негайно до праці в інтересі оборонних змагань країни. Керівництво юній, осередком якого є місто Клівленд, не дало покісної відповіді. Давніше юній називалися "удаваною" контролюючою на залізничних шляхах, кажучи, що це тільки "правничка фікція" і це дало залізничникам заохоту до страйку. Справжня підстава страйку така, що вже три роки залізничні службовики домагалися наладнання нових платень, однак це відволікається, хоча дещо в цій справі вже переговорене. У

Конференція през. Трумана з ген. Ванденбергом в справі літунства

Кі-Вест, Флорида. — Президент Труман відпочивав у невідомо несподівано шефа літунства генерала Гойта С. Ванденберга на конференцію до Малої Вілого Дому, тобто до цієї морської бази, у якій президент перебуває тепер на відпочивку. Пресовий секретар Вілого Дому, Йосиф Шорт заявив, що це була "важлива"

Річний фермерський прибуток за минулий рік — 15 білйонів

Вашингтон. — Фермери Злучених Держав дістали коло два білйони більше за свою працю в 1951 р., ніж у попередньому. Їх цілий річний прибуток в 1951 р. досягнув суми \$14,900,000,000, тобто на 17% більше ніж в 1950 р., як це обчислює департамент сільництва. Найвищий прибуток мали американські фермери в 1947 р., бо аж 17 білйонів. Загальний прибу-

УСС відзначають ім'янина Лева Лепкого

Нью-Йорк. — Нью-Йоркська станція УСС вшанувала свого побратима Лева Лепкого з нагоди його ім'янина. Це, майже родинне, свято відбулося в дуже милій товариській атмосфері. — Голова станції др. В. Калина, привітав Солени-Занту та згадав про його творчість, як одного з тих, що своїми піснями закріпили стрілецьку легенду, на якій виросло нове покоління борців

Проба протилітунської оборони

Нью-Йорк. — Дня 3. квітня в год. 8-мії ввечері відбулася друга проба протилітунської оборони в Нью-Йорку. Всі відділи протилітунської обо-

ЗАМОРДУВАЛИ ЧОЛОВІКА, ЩО ВІДКРИВ БАНКОВОГО ЗЛОДІЯ

Нью-Йорк. — Як швидко метисяться на своїх ворогів підпільний бандастський світ, виявилось в суботу, минулого тижня, коли в околиці, замешканій людьми середнього класу, тобто коло Боро Парк, при Дев'ятій есені 46 вулиці в Брукліні хтось застрелив Арнольда Шустера, що тому два тижні доміг поліції а-рештувати ослабленого банкового злодія, Вільяма Френсиса Суттона. Шустер, 24-річний ветеран другої світової війни, вийшовши з краєвої роботи свого батька при П'ятій есені в 9 годині вечора, дістав дві революверів кулі в голову, а дві в живіт і згинув на місці, у віддалі десяти дюймів від свого мешкання. Свідки, що чули стріли, кажуть,

ПОЧАЛАСЯ КОНТРОЛЬ МАЙНА І ДІЛОВОДСТВА У.Н.С.

В понеділок, дня 10 березня, в приміщеннях головної канцелярії Українського Народного Союзу при 81-83 Гренд Стріт в Джерзі Сіті, Н. Дж., почалася звичайна річна контроль майна і діловодства цієї організації. Контролюючу комісію в складі: Дмитро Капітула з МекАду, Па; Імж, Степан Куронас з Шікаго, Ілл.; Володимир Гріпак з Торонто, Онт.; Канада; Імж. Володимир Коссар з Вінніпегу, Ман.; Канада; та д-р Амвросій Т. Кібзей з Дітройту, Міш. — Контроль майна і діловодства попереджуватиме річні наради Головного Уряду УНСО, які мають початися в наступний понеділок, 17-го березня.

Наукові установи Нью-Йорку вшановують пам'ять Шевченка

Нью-Йорк. — З нагоди річниці Шевченка, відбулася в суботу 8 березня в Літературно-Мистецькому Клубі Шевченківська Конференція улаштована стараннями Української Вільної Академії Наук. У програму увійшли дві доповіді: проф. Ол. Оглоблін на про український національний визвольний рух в до- до Шевченка і проф. Д. Чижевського про художні засоби в поезії Шевченка. Перший доповідач, у понадгодиннім рефераті, на підставі нових відкритих матеріалів, з'ясував працю різних національних українських груп і одиниць з кінця 18 і з початком 19. сторіч. — Професор Оглоблін вказував теж на вплив американських революційних ідей на передшевченківську і шевченківську доби в Україні, а ці ідеї відбилися теж у революційних поемах Шевченка. Проф. Д. Чижевський застановивши над художніми засобами поезії Шевченка, пригадав на українську народну поезію, з якої користався Шевченко не тільки щодо змісту, але й щодо форми, тобто в ритміці й рими. Проф. І. Ветухів, як голова ВУАН, відкриваючи конференцію, зазначив, що Академія рішила видавати щоріку,

Заповідають велику комуністичну судову комедію в Празі

Відень. — Із звичайно добре поінформованих джерел повідомляють, що Москва приготувала нову велику судову комедію в Празі в Чехословаччині, яка правдоподібно дасть притоку до нових масових чисток не тільки в Чехословаччині, але й в інших сателітських країнах. Перед комуністичним показовим судом стануть визначні колись комуністичні керівники, яких тепер обвинувачують в "троцькістсько-сіоністичній змові" проти теперішнього режиму. Всіх обвинувачених переслудували в Москві і перед тижнем повернули їх назад до Праги приготувальни судову розправу. Між обвинуваченими є: колишній генеральний секретар чеської компартії — Рудольф Сланський, його заступник і колишній міністер закордонних справ в комуністичному уряді — Владо Клементіс; колишній заступник міністра закордонної торгівлі — Ежен Лобель; б. заступник міністер закордонних справ Артур Лондон; шеф відділу в міністерстві закордонних справ — Оскар Клінгер; заст. міністра оборони ген. Бедрік Рейсін, як теж цілий ряд інших визначних людей комуністичної партії, включно з редактором офіційного комуністичного органу "Руде Право", Вілсом Новим.

Д. Галичина іменован керівником українського відділу в Республіканській Партії на Америку

Нью-Йорк. — Нью-Йорк Таймс подав таке повідомлення з Вашингтону: "Красний Комітет Республіканської Партії проголосив сьогодні призначення Дмитра Галичина з Джерзі Сіті керівником своєї українсько-американської секції для правотворчої кампанії в 1952 році. Мр. Галичина, активний в республіканській політиці та в націоналістичних справах від багатьох років, є управителем українського щоденника "Свобода", що публікується в Джерзі Сіті. Він народився 56 років тому в Західній Україні та закінчив університетські студії в Відні в 1923 році. В цьому ж році він приїхав до Злучених Держав. Від 1933 року він брав участь в кожній губернаторській і президентській кампанії, як голова української секції націоналістичного відділу в республіканській головній квартирі в Нью-Йорку. Від кількох років він був заступником голови Українського Республіканського Комітету стеїту Нью-Йорку. Рівночасно з цим повідомленням та деякими додатковими висвітленнями, головна квартира Р е с п у б л і к а н с ь к о ї партії розіслала до преси теж фотографію, яку помістимо разом з оригінальним підписом."

АРАБСЬКА ЛІГА ГОТОВА ДО ПОРОЗУМІННЯ З ІЗРАЇЛЕМ

Вашингтон. — За вістями, які дійшли до департаменту стеїту, Арабська Ліга готова закінчити спір з державою Ізраїля, як про це довідувється Джеймс М. Мініфай, кореспондент Нью-Йорк Геральд Трибун. З усіх столиць арабських країн згодомляють про зменшення ворожнечі до життя. Це проявляється в газетних статтях і в промовах провідних арабських політиків країн Середнього Сходу. При-

ПОШИРЕНО УКРАЇНСЬКІ РАДІО-ВИСІЛАННЯ "ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Нью-Йорк. — Почавши з невеликої, 9-го березня, "Голос Америки" поділяв свої радіодістанції українським мовою, передпоси вже не одну, але дві програмні програми, які висілаються з Нью-Йорку о годині 10.30 ранку і 1.30 пополудні. Українське радіо-висілення "Голосу Америки" скероване головню до українців в підсередній Україні і тому час висілення цих програм заповидається за офіційним в Україні "московським часом", тобто за часом, встановленим для всіх країн, які входять в склад СРСР. Українці, що живуть у вільних країнах, можуть слухати українські радіопрограми "Голосу Америки", які висілаються з Нью-Йорку на коротких хвилях довшинною 13, 16, 19 і 31 метрів, перша о год. 10.30 ранку і друга о год. 1.30 пополудні за стандартним східно-американським часом, який відповідає годинам 15.30 і 18.30 західно-європейського часу. В той сам час передавалися радіостанції в Європі та інших частинах світу трансляції української програми на коротких хвилях довшинною в 19, 25, 31, 41, 48 і 49 метрів. Крім того, українське радіо-

УКРАЇНСЬКА УЧАСТЬ В "ДНІ МОБІЛІЗАЦІЇ ВОЛІ" В ДЖЕРЗІ СІТІ

Хор "Думка" виступить із симфонічною оркестрою; український представник виступить поруч сенаторів та конгресменів; імпрезу передаватимуть всі радіостанції Злучених Держав і Західної Європи, як теж "Голос Америки". Джерзі Сіті. — В найбільш численній 12-го лютого тут відбувається імпреза, в якій видатну участь братимуть українці. Імпреза називається "День Мобілізації Волі" та влаштовується під наглядом організації "Похід за Волю" (Крусейд фор Фрідом). Імпреза відбувається у великій залі школи Шнайде-ра та почнеться в г. 8.30 ввечері. В її програму входять промови і концертна частина. Між промовцями є сенато-

Dmytro Halychyn, Jersey City, N. J., insurance company executive, conferring with Chairman Guy George Gabrielson of the Republican National Committee, after his appointment as Assistant to the Chairman, Director of the Ukrainian-American Section, Ethnic Groups Division, for the coming Presidential campaign.

ри Сміт і Гендріксон з Нью-Джерсі, та конгресмени Смініскі і Гарт. Крім того виступить 30 націоналістичних представників, промовляючи дії хвилини кожний в їх рідній мові та під своїми національними прапорами. Під час їхньої промови, кожна націоналістична група на залі вставатиме відповідно до того, який промовець виступатиме. Від українців і по-українськи промовлятиме Володимир Бакад, представник УККомітету. Атракційною концертною частиною буде виступ українського хору "Думка" з Нью-Йорку, що відіграв чотири пісні, а капелі під диригентурою Мр. Л. Крушельницького та композиції С. Людкевича "Ой вигноту товариша" в супроводі місцевої симфонічної оркестри. Цією точкою диригуватиме новозаїгнаний диригент "Думки", п. О. Микитюк. Програму "Дня Мобілізації волі" передаватимуть всі радіостанції Злучених Держав та країн Атлантичного Пакту, як теж "Голос Америки".

ВИБОРИ В НІМЕЧЧИНІ ПІДТРИМУЮТЬ РЕМІЛІТАРИЗАЦІЮ

Бонн, Німеччина. — Красиві вибори в південно-західній Німеччині виявили вчора незрозумілу підтримку для політики уряду канцлера д-ра Аденауера відносно ремілітаризації країни, хоча й опозиція є досить сильна. Згідно з підсумками вчорашніх виборів у 18 виборчих округах, на всіх 74 урядова християнсько-демократична партія канцлера д-ра Аденауера здобула 781,187 голосів, тоді коли соціалісти, які виступають проти ремілітаризації, здобули 732,775 голосів. Проте, дальших 441,818 голосів здобули ще вільні демократи, які належать до коаліційного уряду д-ра Аденауера і теж підтримують політику ремілітаризації та участь Німеччини в європейській армії. Комуністи здобули тільки 73,893 голоси, а нео-націоналістична партія Райху ще менше, бо тільки 29,000. Помітно велику кількість голосів здобула партія втікачів і переселенців із Східної Німеччини, бо аж 130,576. Ця партія, хоча часто солідаризується з соціалістами, підтримує уряд д-ра Аденауера в справах Плянгу Шумана і правдоподібно підтримає його теж в справах ремілітаризації. Вибори відбу-

Аліанти закидають червоним "ароганцію" на переговорах в Кореї

Токіо. — "Ароганція" червоної представництва на переговорах в Памунджон може відбитися на дальшому перебігу наради та в обставинах перерити негативний їх вислід — заявив вчора аліантський представник. Своєю безприкладно домі ароганцією вояківчисті і навіть погрози виявили комуністичні представники під час наради в справі поведінки з полоненими. Вони закидали аліантам, що ті дозволили націоналістичним агентам просякати табори полонених та поведсти там щоріку акцію, — відвертаючи полонених від комунізму та перемовляючи їх до боротьби проти нього. В своїх виступах комуністи не рахувалися зі словами, вживаними аліантськими "чортами", "катами" і т. п. Червоні мали теж погрозувати аліантам, хоча характеру цих погроз не виявляли. Аліантський представник після конференції заявив, що комуністичні обличчя, крім того, що були цілком безпідставні, треба ошукати теж як "обдуману обиду" проти аліантів. За цим, як і за неозначеними ближчими комуністичними погрозами в бік аліантів, може критися планований комуністами новий розвиток, який ще зменшує надії на успішне закінчення переговорів в найближчому часі.

Совєтський натиск на Австрію

Відень. — Совєтський окупаційні чинники знаходяться постійно в суперечках з урядом Австрії у багатьох життєвих, для цієї країни питаннях. Зокрема це торкається керування б. німецькими підприємствами на території Австрії, що їх захопили росіяни. Австрійська влада постійно дамається передачі їй цих підприємств, але, ще й досі, її заході безуспішні. Щоб зм'якшити австрійські домагання, росіяни часто стосують пресію, яка останніми днями виявилася в перешкоджанні руху товарів на захід, а саме, товари, що мали б йти закордон на захід затримуються на совєтській демаркаційній лінії. Недавно, натиск совєтів був виявлений в забороні пароплавства між західною і східною зонами Австрії. Теперішня заборона перевозу товарів на захід, може викликати наслідну відповідь союзників, які досі не вмішувалися в рух товарів через західну Австрію, хоч серед тих товарів знаходилися багато стратегічних, як пів-статистичних матеріалів, що йшли до підсередських держав. Досі б. німецька промисловість в Австрії, була в австрійських руках (під совєтською, звичайно, контролюю), то Австрія завжди знаходила можливість постачати цю промисловість необхідними сировинами. По переході ж цієї промисловості цілковито під совєтське управління, хоч нова управа все більше домагастись від Австрії сировини, то австрійська влада неспроможна подолати цим домаганням. Австрійці вказують совєтській окупаційній владі, на недостатку в самій Австрії потрібних матеріалів.

БІВЕН ПОГРОЖУЄ ВИСТУПОМ З ЛЕЙБУРИСТСЬКОЮ ПАРТІЮ

Лондон. — Аленвін Бівен не тільки ласкаво порушив партійну дисципліну, але й потвердив існуючі згоди, що він і його група лівих лейбуристів готові вийти з лейбуристської партії та почати політику на "власну руку", — створюючи незалежну ліво-соціалістичну групу в парламенті. До останньої розгрізки між Бівеном і очолюваною колишнім прем'єром Клементом Атлі лейбуристською партією готово прийти вже на завтрашніх нарадах Красного Виконавчого Комітету лейбуристів, скликаних на домагання Бівена, який є членом цього Комітету.

